

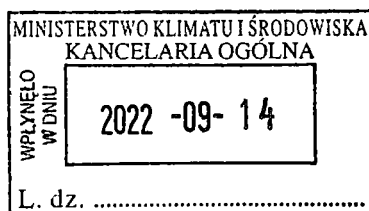

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

RPW/78493/2022 P
Data:2022-09-14
MKIS

Warszawa, dnia 13 września 2022 r.

Szanowna Pani
Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister

w załączeniu przekazuję Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej (PKEE) w sprawie zabezpieczeń transakcji giełdowych zawieranych na Towarowej Giełdzie Energii.

Uprzejmie proszę o rozważenie wprowadzenia w obowiązujących przepisach prawa – zmian polegających na zwiększeniu możliwości zabezpieczenia (lub zwolnienia z zabezpieczenia) transakcji giełdowych, zawieranych na Towarowej Giełdzie Energii S.A. (poprzez złożenie oświadczenia, w formie aktu notarialnego, o poddaniu się egzekucji w trybie z art. 777 par. 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego) w stosunku do co najmniej 90% wartości wymaganych depozytów. Uzasadnienie postulowanych zmian zostało przedstawione w treści stanowiska.

Polski Komitet Energii Elektrycznej jest przekonany, że przyjęcie proponowanych przez PKEE rozwiązań, szczegółowo opisanych w przedkładanym stanowisku, pomoże przedsiębiorstwom energetycznym zachować płynność finansową niezbędną do prawidłowego funkcjonowania i realizacji planowanych działań inwestycyjnych, co jest szczególnie istotne w obliczu narastającego kryzysu energetycznego w Unii Europejskiej.

Z szanem

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Warszawa, dnia 13 września 2022 r.

**Stanowisko Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej (PKEE)
w sprawie zabezpieczeń transakcji giełdowych
zawieranych na Towarowej Giełdzie Energii**

Polski Komitet Energii Elektrycznej („PKEE”), jako wiodące krajowe stowarzyszenie branżowe sektora energetycznego, zrzeszające i reprezentujące m.in. cztery największe przedsiębiorstwa energetyczne w Polsce (PGE, Tauron, Enea, Energa) oraz inne organizacje branżowe (PTEZ, TGPE, PTPiREE), zwraca uwagę na potrzebę wprowadzenia w obowiązujących przepisach prawa zmian, polegających na rozszerzeniu możliwości złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji (art. 777 par. 1 ust. 5 kpc) w stosunku do minimum 90% wartości depozytów zabezpieczających transakcje giełdowe.

W związku z aktualną, trudną sytuacją na rynkach energii, spowodowaną m.in. zbrojną agresją Rosji na Ukrainę, skutkującą m.in. znacznym wzrostem cen hurtowych energii elektrycznej i paliw gazowych oraz dużą zmiennością tych cen, postulujemy rozważenie wprowadzenia w obowiązujących przepisach prawa – zmian polegających na zwiększeniu możliwości zabezpieczenia (lub zwolnienia z zabezpieczenia) transakcji giełdowych, zawieranych na Towarowej Giełdzie Energii S.A. („TGE”), poprzez złożenie oświadczenia, w formie aktu notarialnego, o poddaniu się egzekucji w trybie z art. 777 par. 1 pkt 5 Kodeksu postępowania cywilnego, w stosunku do co najmniej 90% wartości wymaganych depozytów. Poniżej prezentujemy szczegółowe uzasadnienie naszego postulatu.

W obecnym stanie prawnym, transakcje polegające na obrocie energią elektryczną na TGE podlegają obowiązkowi ich zabezpieczenia w formie pieniężnej lub niepieniężnej. Wysokość zabezpieczeń zależy w głównym stopniu od cen energii elektrycznej oraz wolumenów, których dotyczy transakcja. Podmioty będące członkami giełdowej izby rozrachunkowej, spełniające przesłanki określone w ustawie¹, podlegają zwolnieniu z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia finansowego w stosunku do maksymalnie 75% wartości wymaganych depozytów, pod warunkiem złożenia oświadczenia o poddaniu się egzekucji. Ten sam limit (75% wartości wymaganych depozytów) obowiązuje w przypadku oświadczenia o poddaniu się egzekucji, dołączanego do zabezpieczenia w formie poręczenia. Z dniem 1 września 2022 r.² okres obowiązywania tych zasad został przedłużony

¹ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2095).

² Zmiany dokonane ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1723), która weszła w życie 1 września 2022 r.

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

do 31 grudnia 2026 r. Dodatkowo, na gruncie znowelizowanych przepisów określono nowy sposób wyznaczania podstawy do wylizania tej części zabezpieczenia, którą należy wносить w środkach pieniężnych oraz zrezygnowano z uzależniania akceptacji oświadczenia o poddaniu się egzekucji od wysokości kapitału własnego podmiotu korzystającego z opisanego zwolnienia.

Warto podkreślić, że cała branża przyjęła ww. zmiany z bardzo dużym zadowoleniem. Wprowadzone rozwiązania legislacyjne niewątpliwie przyczyniły się do poprawy trudnej sytuacji na rynku energii i ułatwiły prowadzenie działalności oraz zawieranie kontraktów na TGE, jednak **obecna niepewność na rynkach towarowych i kapitałowych, a także przewidywany brak surowców produkcyjnych w okresie jesienno-zimowym powodują, że aktualnie obowiązujące regulacje w bardzo niedługim czasie okażą się niewystarczające.**

Uczestnicy rynku energetycznego prognozują i obawiają się dalszego wzrostu cen (szczególnie w nadchodzącym okresie zimowym) oraz zwiększonego zapotrzebowania na nośniki energii, co spowoduje konieczność organizacji środków pieniężnych na zabezpieczenia oraz obowiązek ich wnoszenia na wyższym poziomie. Biorąc pod uwagę obecną sytuację rynkową, tj. skokowe wzrosty cen energii elektrycznej w obrocie giełdowym w kontraktach z dostawą na okres miesięczny, kwartalny oraz na lata 2023 i 2024 (cena w kontrakcie BASE_Y-23 osiągnęła maksymalny poziom 2561 PLN/MWh), a także: wysokie ceny na rynku spot wynikające z braku surowców produkcyjnych (węgiel kamienny, gaz), utrzymujące się wysokie ceny uprawnień do emisji CO₂, oraz napiętą sytuację w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, które to okoliczności **przekładają się w sposób bezpośredni na rosnącą wysokość depozytów**, uczestnicy rynku stanęli w obliczu problemów płynnościowych wynikających bezpośrednio ze skokowego wzrostu wartości depozytów uzupełniających na TGE.

Znaczne i chwilowe wahania cen energii elektrycznej powodują, że przedsiębiorstwa energetyczne zmuszone są utrzymywać wysokie poziomy gotówki zupełnie nieadekwatne do wartości zawartych kontraktów, które są niezbędne do uzupełnienia zabezpieczeń. Sytuacja dla wielu uczestników TGE i IRGIT była na tyle poważna, że skutkowałą zastrzeżeniem płatności przez Banki Płatników Członków IRGIT, które zapewniają członkom IRGIT realizowanie płatności związanych z rozrachunkiem transakcji zawartych na rynkach towarowych oraz wezwaniem przez IRGIT do uzupełnienia środków w wysokości zapewniającej pokrycie wymaganego depozytu zabezpieczającego. Taka sytuacja stwarza zagrożenie w postaci realnego nieuiszczenia należności („defaultu”), co w przypadku dużych uczestników rynku będzie groziło jego zachwianiem w postaci zamykania pozycji na rynku, a ostatecznie – może skutkować obowiązkiem pokrywania defaultu ze środków zgromadzonych w Funduszu Gwarancyjnym przez wszystkich uczestników rynku.

Wprowadzenie postulowanych przez PKEE zmian pozwoliłoby przedsiębiorstwom energetycznym na wykorzystanie posiadanych środków finansowych w obszarach niezbędnych dla ich prawidłowego funkcjonowania. **Brak wdrożenia odpowiednich środków zmniejszających obciążenia po stronie przedsiębiorstw energetycznych może rodzić ryzyko związane nie tylko z koniecznością ograniczenia**

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

inwestycji (które mogą okazać się kluczowe dla bezpieczeństwa energetycznego – zapewnienia pewności dostaw energii elektrycznej do odbiorców), ale także – ryzyko zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w związku z utratą płynności finansowej.

W celu realizacji przedstawionego postulatu, Polski Komitet Energii Elektrycznej proponuje wprowadzenie zmiany w art. 31zzh ustawy COVID w następującym brzmieniu:

- 1) w ust. 8 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „do dnia 31 grudnia 2026 r.” dodaje się wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 8a”;
- 2) dodaje się ust. 8a w brzmieniu:
„8a. Do dnia 31 grudnia 2024 r.:
 - 1) zwolnienie z obowiązku ustanowienia zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, wynosi maksymalnie 90% wartości wymaganych depozytów, o których mowa w ust. 1,
 - 2) zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, dla podmiotu będącego członkiem giełdowej izby rozrachunkowej, nie może być większe niż 90% wartości wymaganych depozytów, o których mowa w ust. 1.”.

Polski Komitet Energii Elektrycznej jest przekonany, że przyjęcie ww. proponowanych przez PKEE rozwiązań pomoże przedsiębiorstwom energetycznym zachować płynność finansową niezbędną do prawidłowego funkcjonowania i realizacji planowanych działań inwestycyjnych, co jest szczególnie istotne w obliczu narastającego kryzysu energetycznego w Unii Europejskiej.